

ZESPÓŁ 6 - PRODUKTY I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KOSZTÓW

Do ewidencji księgowej produktów i rozliczeń międzyokresowych kosztów służą w Jednostce ZHP następujące konta zespołu 6 - „Produkty i rozliczenia międzyokresowe kosztów”:

- konto 600 - „Produkty gotowe i półprodukty”,
- konto 620 - „Odpisy aktualizacyjne wartość produktów”,
- konto 640 - „Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów operacyjnych”,
- konto 642 - „Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów operacyjnych”,
- konto 645 - „Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów finansowych”,
- konto 670 - „Inwentarz żywy”.

Przedmiotowe konta służą w szczególności do ewidencji księgowej:

- produktów wytwarzanych przez Jednostkę ZHP (konto 600),
- odpisów aktualizacyjnych wartości stanów zapasów produktów głównie na dzień bilansowy (konto: 620),
- kosztów operacyjnych podlegających rozliczaniu w czasie (konta: 640 i 642),
- kosztów i przychodów finansowych rozliczanych w czasie (konto: 643),
- inwentarza żywego zaliczanego do aktywów obrotowych (konto 670).

KONTO 600 - „PRODUKTY GOTOWE I PÓLPRODUKTY”

Konto 600 - „Produkty gotowe i półprodukty” służy do ewidencji księgowej zapasów produktów gotowych w rzeczywistych kosztach ich wytworzenia^{*)}, przechowywanych we własnych i obcych magazynach - wyprodukowanych, lecz nie przekazanych do sprzedaży odbiorcom lub do własnych placówek handlowych prowadzących ich ewidencję księgową ilościowo-wartościową a także zakończonych, lecz nie sprzedanych, do końca okresu sprawozdawczego lub roku obrotowego, usług.

Konto 600 ujmuje ponadto wartość produktów rozchodowanych, z Jednostki ZHP, lecz nie sprzedanych: przekazanych w komis, wysłanych za granicę bez informacji o jej przekroczeniu.

Po stronie Dt konta 600 - „Produkty gotowe i półprodukty” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne

^{*)} Jeżeli ewidencja księgowa produktów prowadzona jest w rzeczywistym koszcie wytworzenia to można zaniechać bieżącej ewidencji księgowej na koncie 600 ustalając, w danej Jednostce ZHP, spisem z natury stan zapasów na koniec okresów sprawozdawczych i dokonując korekty kosztów wytworzenia z tytułu produktów nie sprzedanych, głównie dla celów podatkowych.

1	2
1. Przyjęcie produktów gotowych i półproduktów w rzeczywistym koszcie ich wytworzenia z rozliczenia produkcji	500
2. Zwroty produktów gotowych sprzedanych (przez odbiorców)	701
3. Ujawnione, podczas inwentaryzacji, nadwyżki produktów w magazynie	241

Po stronie Ct konta 600 - „Produkty gotowe i półprodukty” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Rozchód produktów do sprzedaży	701
2. Wydanie produktów na cele reprezentacji i reklamy; księgowanie równoległe w zakresie VAT należnego: Dt konto: 550, 551, Ct konto 222	550, 551
3. Wydanie półproduktów do dalszej produkcji lub w celu napraw produktów wadliwych	500
4. Wydanie produktów na rzecz środków trwałych w budowie	080
5. Przekazanie produktów do własnych placówek (dla działalności handlowej); księgowanie równoległe w zakresie odchyleń od cen ewidencyjnych towarów: Dt konto 330, Ct konto 343	330
6. Wniesienie produktów w formie aportu do Spółki	761
7. Przekazanie produktów w formie darowizny	761
8. Stwierdzenie, podczas inwentaryzacji, niedoborów produktów w magazynie do rozliczenia	240

Ewidencja szczegółowa do konta 600, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową) - ilościowo-wartościowa - powinna zapewniać wyodrębnienie produktów gotowych i półproduktów według ich rodzajów i grup oraz umożliwiać ustalenie stanu ich zapasów według miejsc składowania i osób za nie odpowiedzialnych.

Saldo Dt konta 600 wyraża wartość stanu zapasów produktów gotowych i półproduktów w rzeczywistym koszcie ich wytworzenia.

KONTO 620 - „ODPISY AKTUALIZACYJNE PRODUKTÓW”

Konto 620 - „Odpisy aktualizacyjne produktów” służy do ewidencji księgowej odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów i półproduktów oraz produkcji nie zakończonej w przypadku trwałej jej utraty.

Po stronie Dt konta 620 - „Odpisy aktualizacyjne produktów” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2

1. Odpisanie części lub całości różnic z poprzedniej aktualizacji wyceny produktów i półproduktów:	
a) znajdujących się w magazynie, w razie ustania przyczyny wskutek której dokonano aktualizacji	760
b) nie znajdujących się w magazynie	760

Po stronie Ct konta 620 - „Odpisy aktualizacyjne produktów” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Dokonanie odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów i półproduktów oraz produkcji nie zakończonej (w przypadku jej utraty) wskutek trwałej utraty przez nie wartości lub wskutek wyceny, na dzień bilansowy, według cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania, stanowiących niższą wartość od kosztu wytworzenia - w zależności od powodów aktualizacji - odpowiednio	701 (761)

Ewidencja szczegółowa do konta 620, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna zapewniać wyodrębnienie odpisów aktualizacyjnych według poszczególnych rodzajów zapasów produktów i półproduktów oraz ich grup.

Konto 620 powinno wykazywać saldo Ct. Saldo konta 620 koryguje wartość produktów i półproduktów oraz ewentualnie produkcji nie zakończonej, ewidencjonowanych w rzeczywistym koszcie ich wytworzenia na koncie 600 - do wykazania w bilansie.

KONTO 640 - „ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE CZYNNIE KOSZTÓW OPERACYJNYCH”

Konto 640 - „Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów operacyjnych” służy do ewidencji księgowej, rozliczanych w czasie, kosztów operacyjnych to jest, zaliczania w ciężar bieżącego okresu sprawozdawczego, wydatków poniesionych w okresach poprzednich ujętych na tym koncie.

Koszty podlegające rozliczaniu w czasie, ujmowane wstępnie na kontach zespołu 4, przenoszone są następnie do rozliczenia na konto 640 - za pomocą konta 490, skąd trafiają na właściwe miejsca kosztów działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej, odpłatnej) i gospodarczej, w odpowiednich okresach sprawozdawczych.

Podstawowym kryterium, kwalifikującym określone koszty do rozliczenia w czasie, jest ich wpływ na poziom kosztów i uzyskanie współmierności z przychodami.

Rozliczanie w czasie nawet znacznych kosztów, nie jest wskazane, jeżeli występują one cyklicznie, w zbliżonej wysokości, we wszystkich okresach sprawozdawczych.

Przy kwalifikowaniu do rozliczeń międzyokresowych kosztów operacyjnych, których okres odpisywania nie jest jednoznacznie określony, powinno się uwzględnić zasadę istotności i ostrożnej

wyceny i nie wydłużać nadmiernie okresu rozliczenia, aby nie spowodować nieuzasadnionego aktywowania kosztów.

Jeżeli natomiast np. koszty najmu lub dzierżawy dotyczą pewnego okresu czasu, to pełne rozliczenie kosztów powinno odpowiadać temu okresowi.

Po stronie Dt konta 640 - „Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów operacyjnych” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Przeniesienie z kont zespołu 4 kosztów (wydatków) poniesionych w okresie sprawozdawczym, zakwalifikowanych do rozliczeń międzyokresowych czynnych kosztów operacyjnych np. kosztów remontów, kosztów prac rozwojowych, odpisu dokonanego z góry na Z.F.Ś.S., kosztów ubezpieczeń poniesionych z góry itd.	490
2. Przeniesienie różnicy pomiędzy zarachowanymi a poniesionymi rzeczywiście kosztami wytworzenia usług długotrwałych, zakończonych w danym okresie sprawozdawczym	701

Po stronie Ct konta 640 - „Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów operacyjnych” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Zaliczanie kosztów podlegających rozliczaniu w czasie (wydatków poniesionych w okresie poprzednim) do kosztów danego okresu sprawozdawczego	500, 510, 520, 530, 550, 551
2. Przeniesienie kosztów, zakończonych powodzeniem, prac rozwojowych	020
3. Przeniesienie różnicy pomiędzy zarachowanymi a rzeczywiście poniesionymi kosztami wytworzenia usług długotrwałych, zakończonych w danym okresie sprawozdawczym	701

Ewidencja szczegółowa do konta 640, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna uwzględniać podział na tytuły czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów operacyjnych oraz właściwie odzwierciedlać sposób i okres rozliczenia każdego rodzaju (tytułu) aktywowanych uprzednio kosztów.

W ewidencji szczegółowej do konta 640 powinny być wyodrębnione następujące np. tytuły rozliczeń międzyokresowych kosztów operacyjnych:

- 640-01 - „Koszty remontów obiektów”,
- 640-02 - „Koszty ubezpieczeń majątkowych”,
- 640-03 - „Koszty czynszów i dzierżaw rozliczanych w czasie”,
- 640-04 - „Odpisy na Z.F.Ś.S”,
- 640-05 - „Pozostałe koszty rozliczane w czasie”,

z uwzględnieniem kosztów działalności statutowej, statutowej pożytku publicznego i gospodarczej Jednostki ZHP.

Konto 640 powinno wykazać saldo po stronie Dt, które oznacza stan aktywowanych, lecz jeszcze nierozliczonych kosztów operacyjnych dotyczących przyszłych okresów sprawozdawczych.

KONTO 642 - „ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE BIERNE KOSZTÓW OPERACYJNYCH”

Konto 642 - „Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów operacyjnych” służy do ewidencji księgowej kosztów operacyjnych przypadających na bieżący okres sprawozdawczy (miesiąc) lecz jeszcze nie poniesionych - nie stanowiących zobowiązania. Koszty te dotyczyć mogą ściśle określonych świadczeń, wykonanych na rzecz Jednostki ZHP, jak również kosztów prawdopodobnych, których kwota bądź data nie są jeszcze znane, ale powstanie zobowiązania jest niewątpliwe. Odnosi się to w szczególności do świadczeń z tytułu rękojmi i gwarancji.

Świadczenia zaliczane do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów operacyjnych i zasady określania ich wysokości powinny być uzasadnione ryzykiem gospodarczym i zwyczajami handlowymi.

Czas i sposób ich rozliczania powinien być uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów z zachowaniem zasady współmierności kosztów do przychodów.

Decyzje o utworzeniu rezerwy na koszty przyszłych okresów podejmuje każdorazowo Skarbnik Jednostki ZHP, uwzględniając ich wpływ na wynik finansowy z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny.

Po stronie Dt konta 642 - „Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów operacyjnych” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Pokrycie, w okresie sprawozdawczym, kosztów na które utworzono uprzednio rezerwę (rozwiązanie utworzonej uprzednio rezerwy na przewidywane koszty) - do rozliczenia	490
2. Odpisanie różnic pomiędzy zarachowanymi a rzeczywiście poniesionymi kosztami wytworzenia usług długotrwałych, zakończonych w danym okresie sprawozdawczym	701

Po stronie Ct konta 642 - „Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów operacyjnych” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Zarachowanie kosztów ściśle określonych świadczeń wykonanych na rzecz Jednostki ZHP, lecz nie stanowiących jeszcze zobowiązania - w koszty odpowiednich rodzajów działalności operacyjnej	500, 510, 520, 530, 550, 551
2. Ujęcie kosztów prawdopodobnych, związanych ze sprzedanymi, w okresie sprawozdawczym, produktami, których kwota lub data powstania nie są jeszcze znane (napraw gwarancyjnych, napraw lub robót z tytułu rękojmi za produkty długotrwałego uzyskania)	701
3. Utworzenie rezerwy na przewidywaną stratę związaną z niewykonaniem nie zakończonej ostatecznie usługi długotrwałej	701

Ewidencja szczegółowa do konta 642, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna zawierać wyodrębnienie poszczególnych tytułów rezerw tworzonych na koszty przyszłych okresów sprawozdawczych Jednostki ZHP i udokumentowanie ich rozwiązania (rozliczenia).

Saldo Ct konta 642 wykazuje stan rezerw działalności operacyjnej nie rozwiązanych (nie rozliczonych) w koszty przyszłych okresów sprawozdawczych działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej Jednostki ZHP.

KONTO 643 - „ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KOSZTÓW I PRZYCHODÓW FINANSOWYCH”

Konto 643 - „Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów finansowych” służy do ewidencji księgowej rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów finansowych które, w zakresie wynikającym z postanowień ustawy o rachunkowości, podlegają rozliczaniu w czasie.

Konto 643 funkcjonuje w analogiczny sposób jak konta czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów operacyjnych, lecz bez korespondencji z kontami zespołu 4, ale w korespondencji z kontami zespołów 1 i 2 oraz 7.

Po stronie Dt konta 643 - „Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów finansowych” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Zapłacenie z góry lub w okresie sprawozdawczym odsetek i prowizji, podlegających rozliczeniu w czasie od: a) kredytów bankowych b) pożyczek	130, 131, 135, 136 242, 243 (130)
2. Zapłacenie kosztów gwarancji bankowych dotyczących przyszłych okresów sprawozdawczych	130, 131, 135, 136
3. Naliczenie odsetek, na dzień bilansowy od lokat i udzielonych pożyczek, które nie stały się jeszcze należnością	750
4. Zaliczenie, otrzymanych lub zarachowanych uprzednio z góry odsetek, do przychodów finansowych danego okresu sprawozdawczego	750

Po stronie Ct konta 643 - „Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów finansowych” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Dokonanie odpisów, w ciężar kosztów finansowych, poszczególnych okresów sprawozdawczych (miesiące), zapłaconych uprzednio z góry odsetek i prowizji od kredytów i pożyczek	751
2. Ujęcie w ciężar kosztów finansowych przypadających w okresie sprawozdawczym (miesiącu) rat i kosztów za otrzymanie gwarancji bankowych	751
3. Ujęcie otrzymanych z góry odsetek lub zarachowanie odsetek, które stały się należnością	130, 131, 242, 243

Ewidencja szczegółowa do konta 643, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna wyodrębniać poszczególne tytuły rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów finansowych oraz sposoby ich rozliczania w koszty lub przychody finansowe danego okresu sprawozdawczego (miesiąca) działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej.

Saldo Dt lub Ct konta 643 oznacza odpowiednio stan aktywowanych kosztów finansowych do rozliczenia w ciężar kosztów finansowych przyszłych okresów sprawozdawczych (miesiący) lub przychodów finansowych, zarachowanych albo pobranych z góry, do zaliczenia do przychodów finansowych przyszłych okresów sprawozdawczych.

KONTO 670 - „INWENTARZ ŻYWY”

Konto 670 - „Inwentarz żywy” służy do ewidencji księgowej inwentarza żywego: zwierząt służących do pilnowania mienia (psów) oraz ochrony towarów w magazynach, sklepach, hurtowniach przed gryzoniami (kotów) i innych potrzeb prowadzonej działalności w wartości poniesionych kosztów zakupu.

Po stronie Dt konta 670 ujmuje się przychody zwierząt z zakupu, a po stronie Ct rozliczenie kosztów zakupu zwierząt w okresach ich użytkowania w koszty danego rodzaju działalności statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej albo przeniesienie ich wartości na odpowiednie konto w związku z ich sprzedażą, zaginięciem, uśpieniem itd.

Po stronie Dt konta 670 - „Inwentarz żywy” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Ujęcie zakupów inwentarza żywego np. psów, kotów	100, 201, 234, 248

Po stronie Ct konta 670 - „Inwentarz żywy” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Odpisanie kosztów użytkowania zwierząt np. psów, kotów	410, 080
2. Odpisanie wartości zwierząt:	
a) sprzedanych lub wydanych (odbiorcy)	761
b) zaginionych	240
c) uśpionych	761

Ewidencja szczegółowa do konta 670, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna pozwalać na identyfikację ilości i wartości zwierząt wg ich rodzajów, w powiązaniu z osobami za nie odpowiedzialnymi.

Saldo Dt konta 670 oznacza aktualną wartość księgową zwierząt w użytkowaniu, na dzień bilansowy, z uwzględnieniem zasady ostrożnej wyceny.